

Народна банка на Република Северна Македонија Дирекција за статистика

Скопје, 19 ноември 2021 година

Соопштение за печат

Монетарни движења во Република Северна Македонија: октомври 2021 година

– **Паричната маса (монетарниот агрегат МЗ^{1,2})**, во октомври 2021 година, забележа месечен пад од 0,5%, којшто во најголем дел произлегува од намалувањето на депозитните пари³, а во помала мера и на долгорочните депозити до две години и готовите пари во оптек, при раст кај краткорочните депозити. Годишниот раст на паричната маса изнесува 9,7% и главно произлегува од зголемувањето на депозитните пари и краткорочните депозити, при помал раст и на готовите пари во оптек и на долгорочните депозити до две години.

Табела 1. Вкупни депозити и кредити^{4,5} на недржавниот сектор

	состојба (во милиони денари)						годишна промена (во %)						месечна промена (во %)	
	3.2020	6.2020	9.2020	12.2020	9.2021	10.2021	3.2020	6.2020	9.2020	12.2020	9.2021	10.2021	9.2021	10.2021
Парична маса М4	455,834	468,912	469,050	486,989	507,536	505,157	8.9	9.8	6.9	6.9	8.2	7.8	-0.7	-0.5
Парична маса МЗ	403,714	416,935	418,556	436,231	460,723	458,578	8.3	9.7	7.6	8.0	10.1	9.7	-0.7	-0.5
<i>од кои:</i>														
Готови пари во оптек	37,891	41,125	41,667	43,701	44,951	44,699	21.3	26.3	24.9	21.0	7.9	6.6	0.9	-0.6
Вкупни депозити	409,200	418,916	418,644	434,915	453,469	451,580	8.3	8.4	6.1	5.9	8.3	8.1	-0.8	-0.4
<i>од кои:</i>														
Корпоративен сектор	108,138	110,550	112,505	123,212	130,048	127,992	12.5	11.2	8.0	10.1	15.6	13.9	-2.8	-1.6
<i>Во денари</i>	75,876	77,609	79,641	86,323	87,402	85,602	13.8	9.3	5.4	5.4	9.7	8.8	-4.0	-2.1
<i>Во странска валута</i>	32,261	32,941	32,865	36,889	42,646	42,390	9.5	15.9	14.9	22.8	29.8	25.9	-0.2	-0.6
Домаќинства	275,574	280,512	278,469	285,216	297,702	297,787	8.6	8.7	6.1	4.6	6.9	7.2	0.5	0.0
<i>Во денари</i>	147,532	149,204	145,806	150,991	154,062	150,463	11.9	10.1	6.2	3.3	5.7	4.0	-0.2	-2.3
<i>Во странска валута</i>	128,042	131,309	132,663	134,225	143,640	147,324	5.1	7.1	6.0	6.2	8.3	10.7	1.2	2.6
Вкупни кредити	343,702	352,718	352,824	357,296	375,116	377,466	5.8	6.6	7.3	4.7	6.3	6.7	0.7	0.6
<i>од кои:</i>														
Корпоративен сектор	167,654	172,978	168,086	169,826	176,093	177,363	1.8	4.6	5.2	1.1	4.8	5.6	0.6	0.7
<i>Во денари</i>	103,597	106,688	101,925	102,688	107,485	109,049	0.4	3.3	2.7	-0.9	5.5	6.7	0.5	1.5
<i>Во странска валута</i>	64,057	66,290	66,161	67,138	68,608	68,314	4.0	6.9	9.3	4.3	3.7	4.1	0.7	-0.4
Домаќинства	174,634	178,384	183,431	185,814	197,127	198,190	10.1	8.8	9.5	8.0	7.5	7.3	0.8	0.5
<i>Во денари</i>	96,643	99,469	103,939	105,049	111,470	112,216	8.8	8.7	12.0	10.5	7.2	6.9	0.9	0.7
<i>Во странска валута</i>	77,990	78,916	79,492	80,765	85,657	85,974	11.9	8.9	6.4	5.0	7.8	7.9	0.8	0.4

Извор: НБРСМ.

¹ Почнувајќи од јуни 2018 година, Народната банка го користи монетарниот агрегат МЗ како нова стандардна дефиниција за паричната маса. За аналитички цели и понатаму ќе се пресметува и ќе се објавува монетарниот агрегат М4.

² Монетарниот агрегат М1 го сочинуваат готовите пари во оптек и депозитните пари. Монетарниот агрегат М2 е составен од монетарниот агрегат М1 заедно со краткорочните депозити, додека монетарниот агрегат МЗ (паричната маса), покрај монетарниот агрегат М2, ги вклучува и депозитите со достасаност од една до две години. Следствено, монетарниот агрегат М4 ги содржи монетарниот агрегат МЗ и долгорочните депозити со достасаност над две години. За подетално објаснување, види ја Методологијата: http://www.nbrm.mk/content/statistika/Monetarna%20statistika/metodologija/Metodologija_monetarna_07_2018_mak.pdf

³ Депозитните пари се однесуваат на тековните сметки кај банките и штедилниците и тековните сметки на останатите финансиски институции кај Народната банка.

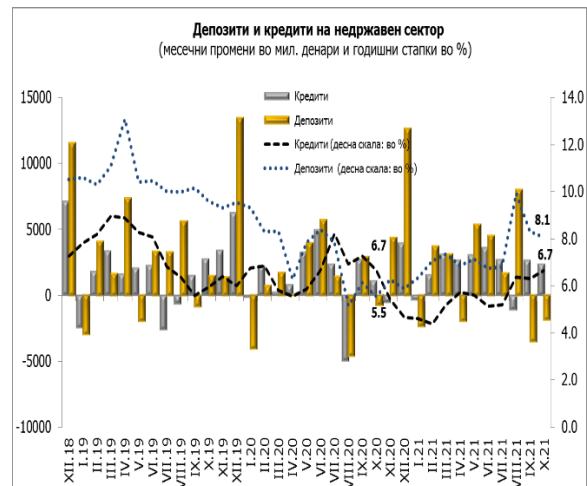
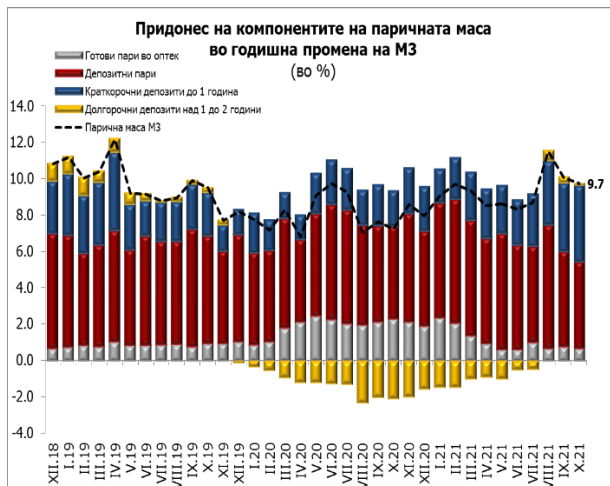
⁴ Годишните стапки на кредитите во периодот од јули 2019 година па наваму се под влијание на ефектите од мерката на НБРСМ за отпис на побарувањата коишто се целосно покриени подолго од една година.

⁵ Податоците за монетарните агрегати, како и вкупните депозити и кредити заклучно со август 2020 година, не ги вклучуваат податоците за една банка на која во август 2020 година ѝ е укината дозволата за основање и работење и е отворена стечајна постапка.

Народна банка на Република Северна Македонија Дирекција за статистика

- Во октомври, **вкупните депозити**⁶ бележат месечно намалување од 0,4%, што целосно се објаснува со падот на депозитите на корпоративниот сектор. На годишно ниво, вкупните депозити се зголемени за 8,1%, при раст кај двата сектора, којшто е поизразен кај секторот „домаќинства“.
- **Вкупните кредити**⁷, во октомври, забележаа месечен раст од 0,6%, како резултат на растот на кредитирањето на двата сектора, при поголем придонес на корпоративниот сектор. Годишниот раст на вкупните кредити изнесува 6,7% и во поголем дел се должи на зголеменото кредитирање на секторот „домаќинства“.

Извор: НБРСМ.

1. Депозити и кредити на корпоративниот сектор⁸

Извор: НБРСМ.

⁶ Вкупните депозити ги сочинуваат сите депозити вклучени во монетарниот агрегат М4.

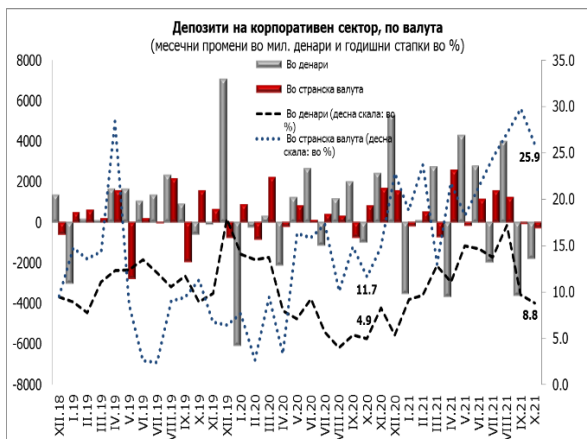
⁷ На 9 август 2018 година, Советот на Народната банка ја усвои Одлуката за методологијата за управување со кредитниот ризик („Службен весник на Република Македонија“ бр. 149/18), според која банките имаат обврска да ги пренесат од билансна во вонбилансна евиденција (и да продолжат со пренесување на) сите побарувања коишто се целосно резервирани подолго од една година. Одлуката за методологијата за управување со кредитниот ризик започна да се применува од 1. јули 2019 година со што ефектот од споредбената основа се исцрпи во јули 2020 година. Оттука, разликите во годишните стапки на промена на кредитите со и без ефектот од извршените отписи се незначителни, поради што од августовското соопштение натаму овие споредби се прекинуваат.

⁸ За потребите на ова соопштение, корпоративниот сектор ги опфаќа јавните и приватните нефинансиски друштва.

Народна банка на Република Северна Македонија Дирекција за статистика

- Во октомври, вкупните **депозити на корпоративниот сектор** остварија надолна месечна промена од 1,6%. Притоа, падот во најголем дел произлегува од намалувањето на депозитните пари, краткорочните депозити во денари и долгорочните депозити во странска валута, при помал придонес и на останатите компоненти. На годишна основа е забележан раст од 13,9% како резултат на зголемувањето на депозитните пари, краткорочните и долгорочните депозити во странска валута, а во услови на пад на краткорочните и долгорочните депозити во денари.
- **Кредитите на корпоративниот сектор⁹**, во октомври, бележат месечно зголемување од 0,7%, целосно заради зголеменото кредитирање во денари, во услови на остварен пад на кредитите одобрени во странска валута. Анализирano на годишна основа, кредитите на корпоративниот сектор се зголемени за 5,6%, под влијание на зголеменото кредитирање во денари и во странска валута, со поизразен придонес на кредитите во денари.

Извор: НБРСМ.

2. Депозити и кредити на домаќинствата¹⁰

Извор: НБРСМ.

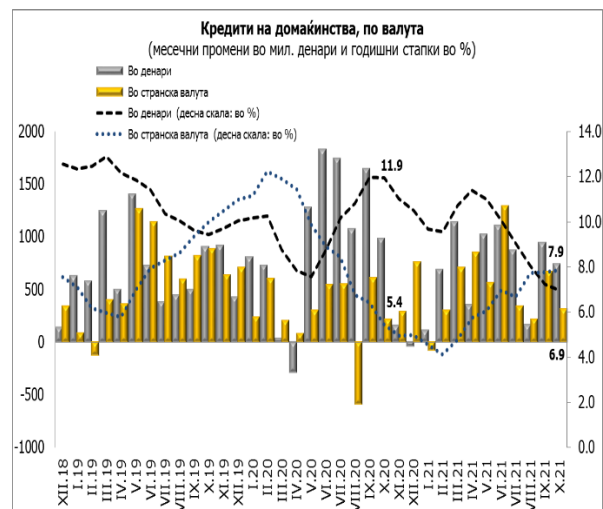
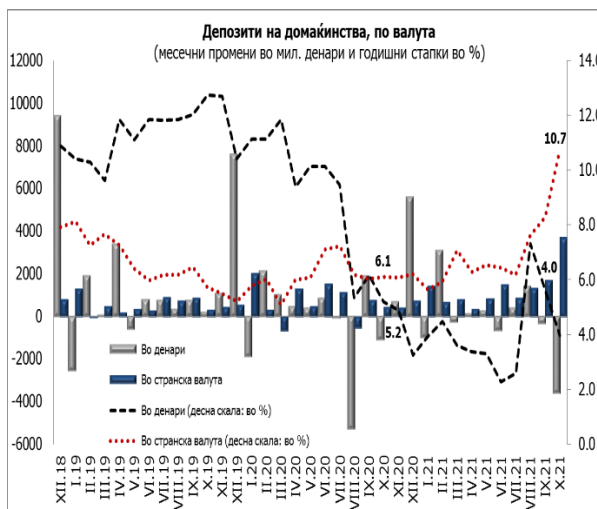
⁹ Почнувајќи од јуни 2018 година, а согласно со новата методологија, податоците за финансиските инструменти во денари со валутна клаузула се вклучени во рамките на странската валута.

¹⁰ За потребите на ова соопштение, домаќинствата се однесуваат на физичките лица и самостојните вршители на дејност.

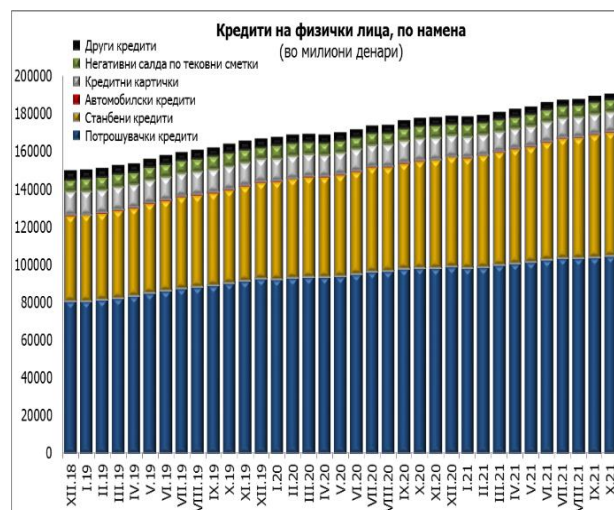

Народна банка на Република Северна Македонија Дирекција за статистика

- Во октомври, вкупните **депозити на домаќинствата** се непроменети на месечна основа, додека на годишна основа забележаа раст од 7,2%. Нагорната промена е резултат на растот на краткорочните депозити во странска валута и депозитните пари, при помал раст и на долгорочните депозити во странска валута, додека депозитите во денари (долгорочни и краткорочни) забележаа намалување.
- Овој месец, кај **кредитите на домаќинствата** е остварен раст на месечна и годишна основа од 0,5 и 7,3%, соодветно. Анализирани според валутната структура, кредитите во денари имаат поголем придонес кон растот по двете основи.

Извор: НБРСМ.

Извор: НБРСМ.

Народна банка на Република Северна Македонија
Дирекција за статистика

Табела 2. Кредити на банките и штедилниците дадени на физичките лица, по намена

	состојба (во милиони денари)						годишна промена (во %)						месечна промена (во %)	
	3.2020	6.2020	9.2020	12.2020	9.2021	10.2021	3.2020	6.2020	9.2020	12.2020	9.2021	10.2021	9.2021	10.2021
Потрошувачки кредити	93,440	94,982	97,850	98,772	103,902	104,384	13.5	10.0	9.9	6.9	6.2	6.3	0.6	0.5
Станбени кредити	52,959	54,392	55,985	58,306	65,006	65,648	13.9	13.8	14.0	13.6	16.1	16.0	1.5	1.0
Автомобилски кредити	306	292	291	282	242	243	-4.1	-8.6	-7.9	-10.9	-16.9	-14.1	2.4	0.7
Кредитни картички	11,570	11,508	11,649	11,205	10,378	10,330	-4.5	-4.2	-2.6	-6.1	-10.9	-10.8	-0.5	-0.5
Негативни салда по тековни сметки	6,499	6,205	6,280	5,818	6,470	6,570	-4.8	-9.4	-10.8	-5.0	3.0	1.3	3.4	1.5
Други кредити	3,969	3,946	3,912	3,871	2,766	2,729	-6.7	-6.4	-6.7	-6.0	-29.3	-29.8	-3.5	-1.3

Извор: НБРСМ.

- Анализирано според намената на кредитите одобрени на физичките лица, во октомври, **потрошувачките и станбените кредити**, како најзастапени категории, бележат месечно зголемување од 0,5% и 1,0%, соодветно, како и годишен раст од 6,3% и 16,0%, соодветно. **Автомобилските кредити**, во октомври, се зголемени за 0,7% на месечна основа, додека на годишна основа се пониски за 14,1%. Овој месец, кредитите одобрени на **кредитни картички** бележат надолна месечна и годишна промена од 0,5% и 10,8%, соодветно. Кај **негативните салда на тековните сметки**, во октомври, е остварен раст на месечна и годишна основа, од 1,5% и 1,3%, соодветно, додека кредитите одобрени врз **други основи** забележаа месечно и годишно намалување од 1,3% и 29,8%, соодветно.

Придружни информации

Временски серии податоци: Биланси и прегледи на депозитните институции, месечни податоци http://www.nbrm.mk/monetarna_statistika.nspk

Методолошки објаснувања:

http://www.nbrm.mk/content/statistika/Monetarna%20statistika/metodologija/Metodologija_monetarna_07_2018_mak.pdf

Информација за методолошките измени во монетарната статистика, статистиката на останатите финансиски институции и статистиката на каматните стапки:

http://www.nbrm.mk/content/statistika/informacii/Informacija_za_promeni_vo_monetarnata_statistika_mk.pdf

Народна банка на Република Северна Македонија Дирекција за статистика

Следни објавувања: Календар на објавување податоци

http://nbrm.mk/content/statistika/kalendar/Kalendar_na_objavuvanje_podatoci.pdf

Монетарни движења во Република Северна Македонија: 21 декември 2021 година (референтен пресек заклучно со ноември 2021).

За новинарски прашања, ве молиме контактирајте со лицата од Кабинетот на гувернерот.

За подетални информации во врска со објавените статистички податоци, побарајте нè на: contact.statistika@nbrm.mk или на телефонскиот број 02 3215 181 локал 116 (или 110/108).